

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

Bryssel, 22. tammikuuta 2021
(OR. en)

2020/0105 (COD)

PE-CONS 51/20

SOC 717
EMPL 515
FSTR 174
CADREFIN 385
REGIO 267
COVID-19 32
CODEC 1174

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS asetuksen (EU) N:o 223/2014 muuttamisesta covid-19:n leviämiseen liittyvän kriisin torjumiseksi toteutettavien erityistoimenpiteiden osalta

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU) 2021/...,**

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**asetuksen (EU) N:o 223/2014 muuttamisesta
covid-19:n leviämiseen liittyvän kriisin torjumiseksi toteutettavien
erityistoimenpiteiden osalta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan kolmannen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä²,

¹ EUVL C 311, 18.9.2020, s. 82.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 21. tammikuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 223/2014¹ vahvistetaan säännöt, joita sovelletaan vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastoon, jäljempänä 'rahasto'.
- (2) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio antoivat 17 päivänä marraskuuta 2017 yhteisen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, jäljempänä 'pilari', jolla vastataan yhteiskunnallisiin haasteisiin unionissa. Pilarissa esitetään 20 periaatetta, jotka on jaettu kolmeen ryhmään: yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot sekä sosiaalinen suojelu ja osallisuus. Kyseisten 20 periaatteiden olisi ohjattava covid-19:n leviämiseen liittyvän kriisin vastatoimena toteutettavia toimia, jotta voitaisiin varmistaa sosiaalisesti oikeudenmukainen ja palautumiskykyä tukeva elpyminen.
- (3) Covid-19:n leviämiseen liittyvä kriisi on vaikuttanut jäsenvaltioihin ennennäkemättömällä tavalla. Kriisillä on ollut vakavia taloudellisia ja sosiaalisia seurauksia, ja se on pahentanut niiden ihmisten tilannetta, jotka ovat köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa ja joita on unionin väestöstä yli 20 prosenttia, syventänyt sosiaalisia eroja ja lisännyt työpaikkojen menetyksiä, työttömyyttä ja eriarvoisuutta. Näin on muodostunut poikkeuksellinen tilanne, jonka ratkaisemiseksi on toteutettava kiireellisesti pilarin mukaisia erityistoimenpiteitä. Kriisillä on myös ollut suhteettomia sosioekonomisia vaikutuksia naisiin ja tyttöihin, ja se johtaa köyhyyden naisistumiseen. Komission ja jäsenvaltioiden olisi edelleen varmistettava miesten ja naisten välinen tasa-arvo sekä syrjimättömyysperiaatteen ja sukupuolinäkökulman täysimääräinen huomioon ottaminen rahaston eri vaiheissa ja kaikissa toimissa Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 223/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastosta (EUVL L 72, 12.3.2014, s. 1).

- (4) Covid-19-kriisillä on erityisen kielteinen vaikutus rahastoon ja kumppaniorganisaatioiden kykyyn antaa tukea kriisistä eniten kärsiville ihmisille. Rahasto perustettiin vuonna 2014, ja sen jälkeen siitä on voitu auttaa vuosittain 13:a miljoonaa ihmistä, mukaan lukien noin neljä miljoonaa lasta. Valitettavasti ruoan puutteesta ja aineellisesta puutteesta kärsivien ihmisten määrä on lisääntynyt kriisin vuoksi ja vähävaraisimpiin kohdistuu erityisiä riskejä ja he kohtaavat uusia vaikeuksia. Lisäksi kriisi vaarantaa entistä vakavammin vähävaraisimpien sosiaalisen osallisuuden. Näin ollen rahastosta myönnettävän tuen kysyntä on jäsenvaltioissa kasvanut.
- (5) Jotta voitaisiin korjata talouteen ja yhteiskuntaan kohdistuvat valtavat häiriöt, jotka ovat lisänneet jäsenvaltioiden hyvinvointijärjestelmiin kohdistuvia paineita ja vaikuttaneet vakavasti sisämarkkinoiden toimintaan niiden poikkeuksellisten rajoitusten vuoksi, joita jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön covid-19:n leviämisen hillitsemiseksi, Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille 23 päivänä huhtikuuta 2020 vahvan investointikomponentin sisältävän elpymistä koskevan etenemissuunnitelman, kehotti perustamaan Euroopan unionin elpymisvälineen ja antoi komissiolle tehtäväksi analysoida tarpeet, jotta määrärahat voitaisiin kohdentaa kriisin pahiten koettelemiin aloihin ja maantieteellisiin osiin unionissa, ja tässä yhteydessä olisi myös selvennettävä yhteyttä monivuotiseen rahoituskehukseen kaudelle 2021–2027.

- (6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/2221¹ vapauttaa lisämäärärahoja, jotta voidaan tukea jäsenvaltioiden toimia kriisin vahinkojen korjaamisessa covid-19:n leviämisen yhteydessä ja talouden ja yhteiskunnan sosiaalisen, palautumiskykyä tukevan ja kestäväen elpymisen valmistelemissä. Jotta covid-19:n leviämisestä vähävaraisimmille aiheutuvia sosiaalisia vaikutuksia voitaisiin torjua tehokkaasti, kyseisessä asetuksessa osoitetaan rahastoon lisämäärärahoja jäsenvaltion niin päättäessä ja sen tarpeiden mukaisesti. Näin tehdessään jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä asianmukaisella tavalla huomiota vähävaraisimpien määrän kasvuun covid-19:n leviämisen jälkeen, otettava huomioon Euroopan sosiaalirahaston (ESR) keskeinen rooli köyhyyden poistamisessa ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnassa sekä säilytettävä ESR:n operationaalinen vahvuus. Lisäksi on tarpeen vahvistaa enimmäismäärät sille, kuinka paljon lisämäärärahoja voidaan kohdentaa jäsenvaltion tekniseen tukeen. Koska lisämäärärahat käytetään todennäköisesti nopeasti, kyseisiin lisämäärärahoihin liittyvät sitoumukset olisi myös vapautettava ohjelmien sulkemisen yhteydessä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/2221, annettu 23 päivänä joulukuuta 2020, asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta lisämäärärahojen ja toteuttamisjärjestelyjen osalta tuen antamiseksi covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistämiseen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymiselle pohjustamiseen (REACT-EU-väline) (EUVL L 437, 28.12.2020, s. 30).

- (7) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Kyseiset säännöt annetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046¹ ja niissä vahvistetaan etenkin menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 322 artiklan nojalla annettuihin sääntöihin sisältyy myös yleinen ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi.
- (8) Kun toteutetaan toimenpiteitä unionin talousarvion suojaamiseksi, on olennaisen tärkeää turvata asianmukaisesti lopullisten varojen saajien ja edunsaajien oikeudet.
- (9) Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioilla on riittävästi varoja toteuttaa nopeasti toimia kriisin vahinkojen korjaamiseksi, kun otetaan huomioon covid-19-kriisin vaikutukset köyhyyteen ja sosiaaliseen syrjäytymiseen, ja valmistella talouden ja yhteiskunnan sosiaalista, palautumiskykyä tukevaa ja kestävästä elpymistä, on tarpeen myöntää suurempi ennakkomaksu, jotta lisämäärärahoista tuettavat toimet voitaisiin toteuttaa nopeasti. Ennakkomaksujen olisi oltava riittävän suuria sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioilla on mahdollisimman varhaisessa vaiheessa keinoja suorittaa ennakkomaksuja tuensaajille tarjotakseen niille välitöntä apua ja maksaa korvauksia tuensaajille nopeasti maksupyyntöjen esittämisen jälkeen.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (10) Jotta voidaan keventää julkisiin talousarvioihin kohdistuvaa taakkaa covid-19:n leviämisen aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisessa ja valmistella talouden ja yhteiskunnan sosiaalista, palautumiskykyä tukevaa ja kestävästä elpymistä, on asianmukaista, että jäsenvaltioille annetaan poikkeuksellinen mahdollisuus pyytää 100 prosentin osarahoitusosuuden soveltamista lisämäärärahoista annettavaan tukeen.
- (11) Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot voivat nopeasti mukauttaa rahaston mukaisia toimenpiteitä covid-19:n leviämisen vastatoimena, on aiheellista vahvistaa erityissäännöksiä, joissa selvennetään teknisen tuen soveltamisalaa.
- (12) Neuvoston asetuksen (EU) 2020/2094¹ mukaisesti ja siinä osoitettujen määrärahojen rajoissa tämän rahaston mukaisia toimenpiteitä olisi toteutettava, jotta voidaan lievittää covid-19-kriisin ennennäkemättömiä vaikutuksia. Lisämäärärahat olisi käytettävä kyseisessä asetuksessa säädettyjä määräaikoja noudattaen ja siinä sekä asetuksessa (EU) 2020/2221 säädettyjen asiaankuuluvien edellytysten mukaisesti.
- (13) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli torjua covid-19:n leviämisen ja sen sosioekonomisten seurausten vähävaraisimpiin kohdistuvia vaikutuksia, vaan se voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

¹ Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 23).

- (14) Covid-19:n leviämiseen liittyvän tilanteen kiireellisyyden vuoksi tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (15) Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen¹ 135 artiklan 2 kohdassa määrätään, että sellaisia neuvoston asetukseen (EU, Euratom) N:o 1311/2013² tai neuvoston päätökseen 2014/335/EU, Euratom³ tehtäviä muutoksia, jotka hyväksytään mainitun sopimuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan siltä osin kuin nämä muutokset vaikuttavat Yhdistyneen kuningaskunnan taloudellisiin velvoitteisiin. Asetuksen (EU) N:o 223/2014 6 a artiklan mukainen tuki rahoitetaan vuosiksi 2021 ja 2022 korottamalla unionin omien varojen enimmäismäärää, mikä vaikuttaisi Yhdistyneen kuningaskunnan taloudellisiin velvoitteisiin. Sen vuoksi kyseistä tukea ei pitäisi soveltaa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Yhdistyneessä kuningaskunnassa.
- (16) Asetus (EU) N:o 223/2014 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

¹ Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

² Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyn vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

³ Neuvoston päätös 2014/335/EU, Euratom, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä (EUVL L 168, 7.6.2014, s. 105).

1 artikla

Muutetaan asetus (EU) N:o 223/2014 seuraavasti:

1) Korvataan 6 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Rahaston varojen jakautuminen jäsenvaltioittain kaudella 2014–2020 esitetään liitteessä III, lukuun ottamatta 6 a artiklassa tarkoitettuja covid-19:n leviämisen vastatoimina myönnettäviä lisämäärärahoja. Kullekin jäsenvaltiolle kohdennettava vähimmäismäärä on 3 500 000 euroa koko kauden osalta."

2) Lisätään artikla seuraavasti:

"6 a artikla

Covid-19:n leviämiseen liittyvän kriisin

vastatoimina myönnettävät lisämäärärahat

1. Jäsenvaltion katsoessa aiheelliseksi tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja määrärahoja korotetaan covid-19:n leviämiseen liittyvän kriisin vastatoimina Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013* 92 b artiklan 5 kohdan seitsemännen alakohdan mukaisesti ja kyseisessä kohdassa säädetyin asiaankuuluvuin edellytyksin. Lisämäärärahat ovat neuvoston asetuksen (EU) 2020/2094** 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, ja niihin sovelletaan kyseisen asetuksen 3 artiklan 3, 4, 7 ja 9 kohtaa. Lisämäärärahat voivat vaikuttaa vuosien 2021 ja 2022 talousarviositoumuksiin.

2. Poiketen siitä, mitä 7 artiklan 1 kohdassa säädetään, tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti lisämäärärahoja saavien toimenpideohjelmien määräaika on 31 päivä joulukuuta 2022.
3. Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 38 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään, lisämäärärahoja koskevat talousarviositoumukset toteutetaan kunkin ohjelman osalta vuosina 2021 ja 2022.

Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 59 artiklan 1 kohdassa säädetään, lisämäärärahoja koskevat talousarviositoumukset on vapautettava ohjelmien sulkemisessa noudatettavien sääntöjen mukaisesti.

4. Jäljempänä 44 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ennakkomaksun lisäksi komissio suorittaa ennakkomaksun, joka on 11 prosenttia vuodeksi 2021 myönnettyistä lisämäärärahoista, sen jälkeen, kun komissio on tehnyt päätöksen ohjelman muutoksen hyväksymisestä lisämäärärahojen myöntämiseksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuna ensimmäisenä ennakkomaksuna suoritettava määrä on poistettava kokonaisuudessaan komission tileistä viimeistään silloin, kun ohjelma suljetaan.

5. Poiketen siitä, mitä 20 artiklassa säädetään, tämän artiklan 1 kohdan mukaisiin lisämäärärahoihin voidaan soveltaa 100 prosentin osarahoitusosuutta.

-
- * Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).
- ** Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 23)."

3) Korvataan 27 artiklan 4 kohta seuraavasti:

"4. Toimenpideohjelmasta voidaan jäsenvaltioiden aloitteesta ja enintään 5 prosentin osuudella rahastossa toimenpideohjelman hyväksymishetkellä olleista määrärahoista ja enintään 5 prosentin osuudella 6 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista lisämäärärahoista rahoittaa rahaston tuen toteuttamisessa tarvittavia valmistelua, hallinnointia, seurantaa, hallinnollista ja teknistä tukea, tarkastuksia, tiedotusta, valvontaa ja arviointia koskevia toimenpiteitä, mukaan lukien arvostelijärjestelmien valmistelu- ja toimintakustannukset, jos kyseisistä kustannuksista vastaa hallintoviranomainen tai muu julkinen elin, joka ei ole kumppaniorganisaatio. Toimenpideohjelmasta voidaan rahoittaa myös kumppaniorganisaatioiden ja kaikkien muiden rahaston toteuttamiseen osallistuvien toimijoiden teknistä tukea ja niiden valmiuksien parantamista, mukaan lukien kriisinhallintavalmiuksien parantaminen covid-19:n leviämisen torjumiseksi. Tässä kohdassa tarkoitettut toimet voivat koskea seuraavaa ohjelmakautta, myös sen varmistamiseksi, että rahastosta annettavaa tukea jatketaan muiden unionin rahastojen kautta."

4) Lisätään artikla seuraavasti:

"63 a artikla

Sovellettavuus

Edellä olevaa 6 a artiklaa ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Kyseisessä artiklassa olevat viittaukset jäsenvaltioihin eivät tarkoita Yhdistynyttä kuningaskuntaa."

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja